

ARHITEKTA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Arhitekts	Piektais (5.) profesionālās kvalifikācijas līmenis (5. PKL) (atbilst septītajam (7.) Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (7.LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav. Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Būves informācijas modelēšanas speciālists (4 PKL, atbilst 5. LKI) Arhitektūras tehnologs (4. PKL, atbilst 5. LKI) Būvakustiķis (5. PKL, atbilst 6. LKI) Telpiskās attīstības plānotājs (5. PKL, atbilst 7. LKI) Būvinženieris (5. PKL, atbilst 7. LKI)	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Arhitekts, ievērojot sabiedrības intereses, klienta uzdevumā vai strādājot publiskās pārvaldes institūcijās izstrādā estētiskajām un tehniskajām prasībām atbilstošus būvētās vides risinājumus vada un uzrauga to izstrādi un realizāciju, konsultē, kā arī vada un uzrauga būvētās vides veidošanas procesus. Arhitekts vada arhitektu biroju, piedalās vides veidošanas procesos, veic pētniecisko un pedagoģisko darbību arhitektūrā. Arhitekts strādā individuāli, arhitektu vai starpdisciplinārās komandās.</p> <p>Arhitekta pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Plānošanas un projektēšanas sagatavošana:</p> <ul style="list-style-type: none">• definēt projekta mērķus, apzinot klienta un sabiedrības vajadzības, vēlmes un iespējas;• apsekot plānojamās teritorijas un projektējamā objekta novietni un veikt visaptverošu situācijas apsekojamās teritorijas analīzi atbilstoši uzdevuma mērogam;• apsekot esošu būvi;• noteikt uz teritoriju vai objektu attiecināmos ierobežojumus, prioritātes, iespējas un riskus;• izstrādāt plānojuma vai projekta darba uzdevumu un realizācijas plānu;• apkopot plānošanai vai projektēšanai nepieciešamos izejas datus, dokumentus un informāciju. <p>3.2. Piedalīšanās telpiskās attīstības plānošanā</p> <ul style="list-style-type: none">• izstrādāt vietas un teritorijas iespējamās attīstības scenārijus;	

- organizēt un vadīt plānošanas dokumentu izstrādes procesu;
- izstrādāt teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumus;
- koordinēt sadarbību starp visiem plānošanas procesa dalībniekiem;
- organizēt un vadīt sabiedrības līdzdalības procesus.

3.3. Arhitektūras projektēšana:

- izstrādāt arhitektūras risinājuma koncepciju;
- izstrādāt galvenos arhitektūras risinājumus skīču projekta stadijā;
- izstrādāt arhitektūras tehniskos risinājumus;
- vadīt būvprojekta izstrādi;
- apkopot izstrādāto būvprojekta dokumentāciju;
- saskaņot būvprojektu ar klientu un atbildīgajām institūcijām.

3.4. Līdzdalība būvprojekta realizācijā:

- veikt būvlaukuma arhitekta pienākumus;
- veikt arhitektūras risinājuma realizācijas uzraudzību;
- izstrādāt objekta ekspluatācijas palīgmateriālus;
- piedalīties būvniecības defektu novērtēšanā
- novērtēt būves funkcionēšanas īpatnības.

3.5. Piedalīšanās vides veidošanas procesos:

- iesaistīties nozares profesionālo un saistīto nevalstisko organizāciju darbā;
- piedalīties vides veidošanas procesu popularizēšanā un aktualitāšu skaidrošanā;
- piedalīties arhitektūras un telpiskās attīstības politikas veidošanā un attīstības plānošanas dokumentu izstrādē;
- organizēt starpdisciplināru sadarbību starp būvētās vides veidošanas procesos iesaistītajām pusēm;
- veikt profesionālu arhitektūras darbu un dokumentu izvērtējumu;
- veikt nozares pārraudzības un pārvaldes funkcijas valsts un pašvaldību iestādēs;

3.6. Profesionālās darbības nodrošināšanas vispārējie uzdevumi:

- ievērot civilās aizsardzības un vides aizsardzības prasības;
- sazināties valsts valodā, vismaz divās svešvalodās, t.sk. lietot profesionālo terminoloģiju;
- pielietot matemātisko un tehnoloģisko domāšanu
- lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- organizēt uzņēmuma darbību
- veikt zinātniskos pētījumus nozarē
- attīstīt inovācijas profesionālās darbības jomā;
- izstrādāt pārskatus, publikācijas un prezentācijas par profesionālās jomas jautājumiem;
- piedalīties izglītības procesu veidošanā un īstenošanā;
- īstenot mūžizglītību un profesionālo pilnveidošanos.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Definēt projekta mērķus, apzinot klienta un sabiedrības vajadzības, vēlmes un iespējas.	<p>Identificēt un novērtēt klienta vajadzības, iespējas un ierobežojumus.</p> <p>Identificēt objekta lietotājus un novērtēt viņu vajadzības.</p> <p>Noteikt projekta mērķus.</p> <p>Izskatīt piemērojamos klienta standartus un vadlīnijas.</p> <p>Novērtēt ar projektu saistītos vides, sociālos un ekonomiskos faktoros.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sociālā antropoloģija. Vides psiholoģija. Uzņēmējdarbības vadības pamati.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Ēku tipoloģija (ietverot funkcionālās prasības būvēm). mūsdienīgi pilsētplānošanas principi Ilgtspējības principi Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Būvzmaksu veidošanās pamatprincipi. Būvzmaksu noteikšanas metodika. Efektīva komunikācija. Izpētes un datu vākšanas metodes un avoti.</p>	Spēja definēt projekta mērķus saskaņā ar klienta un sabiedrības vajadzībām un iespējām, ņemot vērā pastāvošos ierobežojumus.	7. LKI
4.2.	Apsēkot plānojamās teritorijas un projektējamā objekta novietni un veikt visaptverošu situācijas analīzi atbilstoši uzdevuma mērogam.	<p>Identificēt nepieciešamos datus un pētījumus.</p> <p>Organizēt datu un pētījumu iegūvi un integrētu datu bāžu (tai skaitā telpisko) izveidi.</p> <p>Izvērtēt vietas un teritorijas attīstības iespējas, riskus un draudus.</p> <p>Identificēt potenciālos vietas un teritorijas attīstību bremsējošos faktoros, problēmas un konfliktus. .</p> <p>Analizēt un izvērtēt pētījumu rezultātus, statistikas datus un citu saistīto informāciju.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Inženierģeoloģija. Klimatoloģija Ainavu arhitektūra. Teritoriju inženierapgāde. Transporta infrastruktūra. Sociālā un urbānā antropoloģija. Vides psiholoģija. Ekonomiskās attīstības plānošanas, pilsētplānošanas, ainavu plānošanas vēsture, teorijas un aktuālās tendences. Vides ekoloģija. Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p>	<p>Spēja organizēt vietas un teritorijas situācijas izpēti, ievērtējot ekonomiskos, sociālos un vides aspektus.</p> <p>Spēja izstrādāt vietas un teritorijas attīstības prognozes, ņemot vērā globālos attīstības procesus un telpiskās attīstības tendences.</p> <p>Spēja novērtēt projektējamā objekta novietnes īpašības un veikt kompleksu projektējamās teritorijas izpēti un analīzi.</p>	7. LKI

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
		Izstrādāt vietas un teritorijas attīstības tendences un prognozes. Analizēt ainavu un apbūvi. Analizēt sociālo vidi. Analizēt infrastruktūru. Analizēt dabas apstākļus Veikt foto, video un grafisko fiksāciju.	Foto, video un grafiskās fiksācijas datu iegūšanas, strukturēšanas un uzglabāšanas metodes. Izpētes un datu vākšanas metodes un avoti. Telpiskās analīzes digitālo rīku un resursu izmantošana Dažādas analīzes metodes (tai skaitā SVID). Stratēģiskās plānošanas pamati. Prognozēšanas metodes.	
4.3.	Apsēkot esošu būvi.	Izpētīt ar objektu saistītos arhīvu materiālus un literatūru. Analizēt objekta kultūrvēsturisko vērtību. Analizēt objekta arhitektonisko risinājumu. Analizēt objekta būvtechnisko stāvokli. Veikt objekta uzmērīšanu un fotofiksāciju. Izstrādāt objekta arhitektoniski māksliniecisko izpēti un novērtējumu. Izstrādāt objekta vēsturisko izpēti un novērtējumu. Sastādīt vienkāršotu ēkas materiālu un būvelementu pārskatu	<u>Izpratnes līmenī:</u> Arhitektūras, mākslas un būvniecības vēsture. Būvniecības tehnoloģijas. Būvniecības un ekspluatācijas procesa dokumentācija. Teritorijas un būvju inženiersistēmas un būvkonstrukcijas. Aprites ekonomikas pamatprincipi būvniecībā <u>Lietošanas līmenī:</u> Ēku tipoloģija (ietverot funkcionālās prasības būvēm) Būvmateriāli un būvizstrādājumi Foto, video un grafiskās fiksācijas datu iegūšanas, strukturēšanas un uzglabāšanas metodes. Grafiskās informācijas digitalizācijas un digitalizētās apstrādes metodes (tai skaitā trīsdimensiju). Informācijas ieguves paņēmieni.	Spēja identificēt būves īpašības, arhitektonisko un kultūrvēsturisko vērtību un tehnisko stāvokli, dokumentēt apsekošanas rezultātus un identificēt materiālu atkalizmantošanas iespējas.
4.4.	Noteikt uz teritoriju vai objektu attiecināmos	Noteikt un analizēt piemērojamo normatīvo aktu kopumu.	<u>Priekšstata līmenī:</u>	7. LKI

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
	ierobežojumus, prioritātes, iespējas un riskus.	<p>Iegūt informāciju publiskajās datu bāzēs.</p> <p>Analizēt veikto izpēšu datus.</p> <p>Analizēt potenciālos riskus attiecībā uz sabiedrības un gala lietotāju ieguvumiem.</p> <p>Analizēt ietekmi uz vidi, energoefektivitāti, resursu izmantošanu un ilgtspējību.</p> <p>Prognozēt saskaņošanas procedūru ietekmi.</p>	<p>Topogrāfiskās, inženierģeoloģiskās, inženierģeodēziskās, hidroloģiskās, biotopu, ainavas, dendroloģiskās, piesārņojuma (grunts, gaiss, ūdens, troksnis) izpētes pamatprincipi. Resursu ilgtspējīga izmantošana.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sociālā un urbānā antropoloģija. Vides psiholoģija. Vides aizsardzība un ekoloģija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Izpētes un datu vākšanas metodes un avoti. Ar nozari saistītais normatīvais regulējums.</p>	Spēja noteikt dažādu aspektu ietekmi uz projekta realizācijas iespējām un rezultātiem.	
4.5.	Izstrādāt plānojuma vai projekta darba uzdevumu un realizācijas plānu.	<p>Identificēt un iegūt projektēšanai nepieciešamos izejas dokumentus.</p> <p>Noteikt nepieciešamās izpētes un izstrādāt izpētes darba uzdevumus.</p> <p>Noteikt objekta galvenos raksturlielumus.</p> <p>Noteikt objekta ilgtspējas mērķus.</p> <p>Izstrādāt objekta funkcionālo programmu.</p> <p>Izstrādāt projektēšanas uzdevumu.</p> <p>Izstrādāt objekta tehnisko prasību aprakstu.</p> <p>Noteikt nepieciešamās saskaņošanas procedūras.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Topogrāfiskās, inženierģeoloģiskās, inženierģeodēziskās, hidroloģiskās, biotopu, ainavas, dendroloģiskās, piesārņojuma izpētes pamatprincipi. Klimatoloģija.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vides aizsardzība un ekoloģija. Resursu ilgtspējīga izmantošana. Būvniecības dalībnieki, to pienākumi, tiesības, specializācijas. Būvju ugunsdrošība. Būvju energoefektivitāte. Universālais dizains. Būvju lietošanas drošība. Teritorijas un būvju inženiersistēmas.</p>	Spēja izstrādāt projekta aprakstu un plānu.	
				7. LKI	

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		<p>Noteikt projekta realizācijas komandas sastāvu un kvalifikācijas prasības.</p> <p>Izstrādāt objekta realizācijas laika grafiku.</p> <p>Noteikt objekta realizācijas budžetu.</p> <p>Noteikt projekta realizācijas līgumattiecību modeļus.</p> <p>Piedalīties metu konkursa sagatavošanā.</p> <p>Sagatavot objekta apbūves shēmu.</p>	<p>Metu konkursu veidi, norises pamatnosacījumi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Būvfizika (siltumfizika, būvklimatoloģija, būvakustika). Ēku tipoloģija (ietverot funkcionālās prasības būvēm) Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Projekta izpildes plāna izstrādes struktūra.</p>		
4.6.	Apkopot plānošanai vai projektēšanai nepieciešamos izejas datus, dokumentus un informāciju.	<p>Atlasīt projektēšanai izmantojamus dokumentus un informāciju.</p> <p>Noformēt grafiskos un teksta materiālus.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Grafiskās attēlošanas metodes. Izpētes rezultātu strukturēšana un noformēšana.</p>	Spēja atlasīt un noformēt projektam nozīmīgus datus, izmantojot rokas grafikas metodes un digitālās tehnoloģijas.	
4.7.	Izstrādāt vietas un teritorijas iespējamās attīstības scenārijus.	<p>Līdzdarboties mērķgrupu iesaistes un līdzdalības pasākumu organizēšanā, atgriezeniskās saites nodrošināšanā</p> <p>Noformulēt vietas un teritorijas attīstības vīziju, definēt ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Valsts pārvaldes iekārtas un attīstības plānošanas sistēmas pamati. Ekonomiskās attīstības plānošanas principi. Ekonomiskā ģeogrāfija. Sabiedrisko attiecību pamati. Līdzdalības pasākumu formas</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Stratēģiskās plānošanas pamati. Ekonomiskās attīstības plānošanas, pilsētplānošanas, ainavu plānošanas vēsture, teorijas un aktuālās tendences Efektīva komunikācija.</p>	<p>Spēja līdzdarboties sabiedrības un mērķgrupu iesaistes organizēšanā un līdzdalību plānošanas dokumenta izstrādē atbilstoši pilsoniskas sabiedrības un telpiskās attīstības plānošanas principiem.</p> <p>Spēja patstāvīgi vai darba grupā izstrādāt attīstības scenārijus, noformulēt ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes</p>	

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.8.	Organizēt plānošanas dokumenta izstrādes procesu.	<p>Izvērtēt telpiskās attīstības politiku konceptu un ilgtspējīgas attīstības principu piemērošanu plānošanas dokumenta risinājumos.</p> <p>Izvērtēt blakus esošo vietu un teritoriju ietekmi un to attīstības perspektīvas.</p> <p>Sagatavot vietas un teritorijas telpiskās attīstības priekšlikumus, izstrādāt optimālākos risinājumus.</p> <p>Pamatot un argumentēt izstrādātos risinājumus, rast kompromisus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Klimats, vides aizsardzība un ekoloģija ilgtspējīgas attīstības kontekstā. Telpiskās attīstības politikas, pilsētplānošanas, ainavu plānošanas aktuālie virzieni. Ekonomiskā ģeogrāfija. Transporta un infrastruktūras plānošana. Urbānā antropoloģija. Vides psiholoģija. Teritorijas attīstības plānošanas sistēmas un citas ar plānošanu saistītas informācijas sistēmas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Telpiskās kompozīcijas veidošana. Informācijas analīzes metodes. Projektēšanas programmatūra. Ainavu plānošanas principi. Digitālie prezentāciju veidošanas rīki. Publiskā runa. Projektu vadība.</p>	<p>Spēja strādāt komandā, organizēt plānošanas dokumenta izstrādes procesu un izstrādāt optimālākos vietas un teritorijas telpiskās attīstības risinājumus.</p>	7. LKI
4.9.	Piedalīties teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumu izstrādē.	<p>Piedalīties loģiski strukturētu un viegli uztveramu dokumentu izstrādē atbilstoši normatīvajā regulējumā noteiktajam.</p> <p>Noteikt apbūves parametrus atbilstoši konkrētajai vietai un teritorijai.</p> <p>Izstrādāt ilustratīvos materiālus.</p> <p>Izvērtēt nepieciešamību specifiskās teritorijās noteikt īpašas prasības.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Integrētās plānošanas principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Telpiskās attīstības plānošanas normatīvais regulējums. Vides aizsardzības normatīvais regulējums. Būvniecības normatīvais regulējums. Vides pieejamības un universālā dizaina principi. Analogās un digitālās mākslinieciskās attēlošanas metodes un tehnikas.</p>	<p>Spēja piedalīties teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu izstrādē.</p>	7. LKI

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
			Teksta dokumentu strukturēšana un noformēšana.		
4.10.	Koordinēt sadarbību starp visiem plānošanas procesa dalībniekiem.	<p>Organizēt un vadīt plānošanas dokumenta izstrādes darba grupu.</p> <p>Koordinēt dažādu nozaru un jomu speciālistu un ekspertu darbību, nodrošināt risinājumu saskaņošanu.</p> <p>Koordinēt integrētas transporta sistēmas plānošanu atbilstoši vietas un teritorijas kopējam attīstības konceptam, nodrošinot optimālu iekšējo un ārējo sasniedzamību.</p> <p>Koordinēt vietas un teritorijas inženiertehniskā nodrošinājuma plānošanu.</p> <p>Sagatavot pārskatus un ziņojumus par plānošanas dokumenta izstrādes gaitu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Integrēta transporta plānošanas pamati. Inženiertehniskā nodrošinājuma plānošana. Saskaņošanas psiholoģija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Telpiskās attīstības plānošanas normatīvais regulējums. Efektīva komunikācija. Projektu vadība.</p>	Spēja veikt plānošanas dokumenta izstrādes procesa koordināciju, panākot plānošanas risinājumu savstarpēju saderību.	7. LKI
4.11.	Piedalīties sabiedrības līdzdalības procesu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādes organizēšanā.	<p>Piedalīties plānošanas dokumenta publiskās apspriešanas pasākumu organizēšanā</p> <p>Sagatavot plānošanas dokumenta prezentācijas materiālus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Saskaņošanas psiholoģija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Analogās un digitālās mākslinieciskās attēlošanas metodes un tehnikas. Dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas un arhivēšanas prasības. Teksta dokumentu strukturēšana un noformēšana. Telpiskās attīstības plānošanas administratīvās procedūras. Digitālie prezentāciju veidošanas rīki. Publiskā runa. Efektīva komunikācija.</p>	Spēja piedalīties sabiedrības līdzdalības procesu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādes organizēšanā.	7. LKI

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.12.	Izstrādāt arhitektūras risinājuma koncepciju ¹	<p>Izvērtēt projekta uzdevumu, mērķus un ierobežojošos nosacījumus.</p> <p>Analizēt projektēšanas vajadzībām atlasītos materiālus un informāciju.</p> <p>Risināt objekta funkcionālo struktūru.</p> <p>Risināt objekta telpisku kompozīciju.</p> <p>Risināt objekta tēlu un materialitāti.</p> <p>Izstrādāt konceptuālo objekta arhitektūras risinājumu skīču veidā, izmantojot atbilstošās attēlošanas tehnikas.</p> <p>Prezentēt un pamatot izstrādāto arhitektūras koncepciju.</p> <p>Veidot arhitektūras koncepcijas skaidrojošo aprakstu.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Būvkonstrukcijas un būvmateriāli.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Arhitektūras un mākslas vēsture un teorija. Vizuālās mākslas. Krāsu teorija. Kompozīcija. Ēku tipoloģija. Semantika. Tektonika. Ergonomika Tendences un inovācijas arhitektūrā un interjerā. Sociāla antropoloģija. Filozofijas pamati. Vides psiholoģija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Vides, ainavas un kultūrvēsturiskie aspekti. Projektu grafika Vizuālās un telpiskās attēlošanas metodes un paņēmieni. Datu vizualizācija. Tēlotāja ģeometrija. Mākslinieciski radoša pieeja un mūsdienīgu metožu izmantošana un eksperimenti Idejas naraīva izskaidrojums teksta formā Telpiskās modelēšanas un attēlu apstrādes programmatūra. Koncepcijas verbāla prezentācija</p>	<p>Spēja atbilstoši izvīzītājam projektēšanas uzdevumam atrast un grafiski atspoguļot plānotā objekta realizācijas ideju - telpisko, funkcionālo un kompozicionālo struktūru.</p>
				7. LKI

¹ No angļu valodas - *Concept design*

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.13.	Izstrādāt galvenos arhitektūras risinājumus skicē projekta stadijā ²	<p>Attīstīt objekta funkciju, telpisko struktūru, vizuālo tēlu un materialitāti.</p> <p>Izstrādāt un salīdzināt dažādus arhitektūras risinājumu variantus.</p> <p>Izvērtēt iecerēto risinājumu atbilstību būvniecības tehnoloģiskajām iespējām.</p> <p>Izvērtēt iecerēto risinājumu atbilstību saistītajam normatīvajam regulējumam.</p> <p>Sagatavot projekta vizuālo materiālu - galvenos arhitektūras rasējumus, vizualizācijas un maketus.</p> <p>Noteikt objekta tehniski - ekonomiskos radītājus.</p> <p>Noteikt orientējošas objekta izmaksas.</p> <p>Prezentēt un pamatot izstrādātos arhitektūras risinājumus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Būvju inženiersistēmas. Būvmehānika. Būvniecības tehnoloģijas un būvmateriāli, jomas inovācijas. Būvkonstrukcijas. Ilgtspēja un vides ekoloģija. Interjera veidošanas pamatprincipi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Būvfizika (siltumfizika, būvklimatoloģija, būvakustika). Ēku dzīvescikla aprēķini un scenāriju plānošana Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Universālais dizains. Ēku tipoloģija. Rasēšanas un būves informācijas modelēšanas (turpmāk - BIM) programmatūra. Projektu grafika. Būvdarbu un būvapjomu aprēķina principi. Teksta dokumenta strukturēšana. Publiskā runa un prezentēšana</p>	<p>Spēja izstrādāt galvenos arhitektūras risinājumus skicē projekta stadijā, definēt plānotā objekta svarīgākās funkcionālas un estētiskas īpašības, balstoties uz koncepcijas skicēm.</p>	7. LKI
4.14.	Izstrādāt arhitektūras tehniskos risinājumus ³	<p>Izstrādāt detalizētus arhitektūras risinājumus.</p> <p>Izstrādāt mezglus un būvelementu specifikācijas.</p> <p>Izstrādāt materiālu apjomu kopsavilkumu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Būvju inženiersistēmas. Būvmehānika. Būvkonstrukciju veidi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p>	<p>Spēja noteikt un izstrādāt objekta realizācijai nepieciešamos detalizētus arhitektūras tehniskos risinājumus un specifikācijas.</p>	7. LKI

² No angļu valodas - *Preliminary design*

³ No angļu valodas - *Developed design & Detail design*

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Veikt piemēroto tehnoloģiju un atbilstošu materiālu izvēli.	Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Būvfizika (siltumfizika, būvklimatoloģija, būvakustika). Ugunsdrošība būvniecībā. Universālais dizains. Ilgtspēja un vides ekoloģija. Ergonomika		
		Kontrolēt savu izstrādāto risinājumu atbilstību normatīvo aktu prasībām.			
4.15.	Vadīt būvprojekta izstrādi.	Piesaistīt būvprojekta izstrādei nepieciešamos speciālistus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Būvju inženiersistēmas. Inovācijas un tendences būvniecības inženiertehniskajos risinājumos. Būvdarbu process un tehnoloģijas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Komandas vadība. Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. BIM sistēmas darbības pamatprincipi. Būvprojekta tehniski ekonomisko risinājumu efektivitātes noteikšana un analīze.	Spēja attīstīt un virzīt realizācijai pietiekamu, savstarpēji saskaņotu būvprojekta risinājumu kopumu, koordinējot iesaistīto speciālistu izstrādātos risinājumus un integrējot tos arhitektūrā.	7. LKI
		Sagatavot uzdevumus būvprojekta izstrādē iesaistītajiem speciālistiem.			
		Plānot būvprojektēšanas darbu secību un detalizācijas līmeni.			
		Izstrādāt būvprojektēšanas darbu grafiku.			
		Koordinēt būvprojekta daļu izstrādi, analizējot atsevišķu būvprojekta daļu savietojamību.			
		Integrēt būvprojekta izstrādē iesaistīto speciālistu sagatavotos risinājumus arhitektūras risinājumos.			
		Plānot būvprojektēšanas darba apjomu atbilstoši projektēšanas uzdevumam un izvirzītajiem mērķiem.			
		Nodrošināt būvprojekta uzdevuma atbilstību ar nozari saistītajam normatīvajam regulējumam un projektēšanas uzdevumam.			

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		<p>Kontrolēt būvprojekta atbilstību projektēšanas uzdevumam, būvatļaujas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Koordinēt būvprojekta sadaļu izstrādi atbilstoši BIM sistēmas darbības pamatprincipiem.</p> <p>Analizēt būvprojekta tehniski ekonomisko risinājumu efektivitāti.</p> <p>Pieņemt lēmumus par tehniski un ekonomiski pamatotām izmaiņām būvprojektā, saskaņojot tās ar klientu.</p>			
4.16.	Apkopot izstrādāto būvprojekta dokumentāciju.	<p>Noformēt būvprojekta risinājumu kopumu atbilstoši būvnormatīvu un būvstandartu prasībām</p> <p>Kontrolēt būvprojekta noformējuma atbilstību normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Lietot Būvniecības informācijas sistēmu un citas saistītās datu bāzes.</p> <p>Veikt izdoto būvprojekta dokumentu korekciju un izmaiņu kontroli un uzskaiti.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Ar nozari saistītais normatīvais regulējums.</p> <p>Būvniecības informācijas sistēma un citas saistītās datu bāzes.</p> <p>Dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas un arhivēšanas prasības.</p>	<p>Spēja sagatavot un iesniegt saskaņošanai būvprojekta materiālu kopumu, savlaicīgi koordinējot un veicot nepieciešamās korekcijas.</p>	
4.17.	Saskaņot būvprojektu ar klientu un atbildīgajām institūcijām.	<p>Prezentēt būvprojektu klientam.</p> <p>Saskaņot būvprojektu ar klientu.</p> <p>Saskaņot būvprojektu atbildīgajās institūcijās.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Būvniecības administratīvais process un dokumentu aprīte tajā.</p> <p>Būvnormatīvi un būvstandarti.</p> <p>Digitālie prezentāciju veidošanas rīki.</p> <p>Publiskā runa.</p>	<p>Spēja prezentēt, argumentēti aizstāvēt un saskaņot izstrādāto būvprojekta risinājumu kopumu ar klientu, pārvaldes un uzraudzības iestādēm.</p>	

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.18.	Veikt būvlaukuma arhitekta pienākumus. ⁴	<p>Izstrādāt būvdarbu stadijā veicamo arhitektūras risinājumu detalizāciju.</p> <p>Piemērot risinājumu pieejamām tehnoloģijām.</p> <p>Nodrošināt būvmateriālu un būvizstrādājumu izvēles atbilstību būvprojektam.</p> <p>Izstrādāt risinājuma izpildzīmējumus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Būvdarbu tehnoloģijas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Būvprojekta risinājumu kopums. Būvmateriālu un būvizstrādājumu raksturlielumi. Būvdarbu veikšanas tehnoloģiskā secība. Būvniecības informācijas sistēma un citas saistītās datu bāzes.</p>	Spēja veikt arhitektūras risinājumu detalizāciju un adaptāciju būvdarbu veikšanas procesā.	7. LKI
4.19.	Veikt arhitektūras risinājuma realizācijas uzraudzību.	<p>Piedalīties būves realizācijas koordinācijā.</p> <p>Piedalīties būves realizācijas problēmu novēršanā.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Būvprojekta risinājumu kopums. Procesi būvdarbu ietvaros. Būvprojekta izmaiņu procedūras.</p>	Spēja uzraudzīt arhitektūras risinājuma realizācijas procesu būvprojekta kontekstā.	7. LKI
4.20.	Izstrādāt būvobjekta ekspluatācijas palīgmateriālus.	<p>Identificēt būvobjekta apsaimniekošanas vajadzības.</p> <p>Izstrādāt būvobjekta ekspluatācijas rokasgrāmatu.</p> <p>Izstrādāt būvobjekta vizuālās reklāmas materiālus un citus ekspluatācijas materiālus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Būvmateriāli un būvizstrādājumi. Būvniecības inženiertehniskās iekārtas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Būvprojekta risinājumu kopums. Būvniecības informācijas sistēma un citas saistītās datu bāzes.</p>	Spēja identificēt būvobjekta apsaimniekošanas vajadzības un izstrādāt ekspluatācijas palīgmateriālu izstrādi.	7. LKI
4.21.		Analizēt konstatētos būvniecības defektus.	<u>Izpratnes līmenī:</u>		7. LKI

⁴ No angļu valodas – *Site architect*

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
	Piedalīties būvniecības defektu novērtēšanā	Izstrādāt priekšlikumus konstatēto būvniecības defektu novēršanai sadarbībā ar atbilstošās jomas speciālistiem.	<p>Būvmehānika. Būvju inženiersistēmas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Būvfizika (siltumfizika, būvklimatoloģija, būvakustika). Būvprojekta risinājumu kopums. Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Būvdarbu tehnoloģijas. Būvdarbu veikšanas tehnoloģiskā secība. Būvmateriālu un būvizstrādājumu raksturlielumi. Būvniecības informācijas sistēma un citas saistītās datu bāzes. Būvniecības defektu rašanās cēloņi un to novēršanas iespējas.</p>	Spēja piedalīties būvniecības defektu novērtēšanā un izstrādāt priekšlikumus to novēršanai.	
4.22.	Novērtēt būves funkcionēšanas īpatnības.	<p>Novērtēt būves esošo stāvokli.</p> <p>Izstrādāt priekšlikumus būves funkcionālā stāvokļa uzlabojumiem.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Būves tehniskā stāvokļa faktoru kopuma konstatācijas metodes un paņēmieni.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Būves funkcionālo faktoru kopuma konstatācijas un izvērtēšanas metodes un paņēmieni.</p>	Spēja novērtēt būves esošo stāvokli un izstrādāt priekšlikumus būves funkcionālā stāvokļa uzlabojumiem.	7. LKI
4.23.	Iesaistīties nozares profesionālo un saistīto nevalstisko organizāciju darbā.	<p>Vērtēt nozares darbību.</p> <p>Sagatavot pārskatus un ziņojumus par nozares jautājumiem.</p> <p>Debatēt par nozares aktualitātēm un iniciēt aktivitātes.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Būvniecības nozares pārvaldības struktūra, to veidojošo organizāciju un institūciju loma un nozīme.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p>	Spēja aktīvi iesaistīties nozares profesionālo un saistīto nevalstisko organizāciju darbā un nozares aktuālo procesu analīzē ar mērķi ierosināt uzlabojumus un īstenot to realizāciju.	7. LKI

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
		Izteikt ierosinājumus nozarē aktuālo jautājumu risināšanai.	Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Efektīva komunikācija.	
		Piedalīties nozares konkurētspējas un attīstības veicināšanā.	Kritiskā domāšana. Digitālie prezentāciju veidošanas rīki. Publiskā runa.	
4.24.	Piedalīties vides veidošanas procesu popularizēšanā un aktualitāšu skaidrošanā.	Skaidrot arhitektūras lomu un nozīmi sabiedrībā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Arhitektūras nozares lokālie un globālie procesi. Valsts politika arhitektūras un būvētās vides jomā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Arhitekta ētikas un profesionālās rīcības principi un standarti. Konceptuāla un stratēģiska domāšana. Projektu vadība. Digitālie prezentāciju veidošanas rīki. Publiskā runa. Efektīva komunikācija. Sociālais dialogs.	Iesaistīties un organizēt būvētās vides procesus caur dažādu pasākumu un iniciatīvu formu, skaidrojot un uzlabojot sabiedrības izpratni par kvalitatīvu būvēto vidi.
		Skaidrot arhitektūras un būvētās vides ietekmi uz vidi, klimatu, sabiedrības labbūtnību.		
		Rosināt un organizēt ar nozari saistītus informēšanas un līdzdalības publiskos pasākumus.		
		Iesaistīties nozares informatīvo un izglītojošo materiālu sagatavošanā.		
4.25.	Piedalīties arhitektūras un telpiskās attīstības politikas veidošanā un attīstības plānošanas dokumentu izstrādē.	Atbalstīt un iesaistīties nozares politikas veidošanas procesos.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Arhitektūras nozares lokālie un globālie procesi. Uz būvniecības nozari attiecināmie starptautiska līmeņa politikas plānošanas dokumenti, stratēģijas un vadlīnijas. Valsts pārvaldes un vietējo pašvaldības iestāžu kompetence būvētās vides jomā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ar nozari saistītais normatīvais regulējums. Efektīva komunikācija.	Spēja aktīvi piedalīties arhitektūras un telpiskās attīstības politikas veidošanā un nozares attīstības plānošanā.
		Iesaistīties un konsultēt starptautiska un nacionālā līmeņa arhitektūras un telpiskās attīstības normatīvā regulējuma izstrādē.		

**4. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
			Labās profesionālās prakses standarti.		
4.26.	Organizēt starpdisciplināru sadarbību starp būvētās vides veidošanas procesos iesaistītajām pusēm.	<p>Veicināt starpdisciplināru sadarbību starp dažādām nozaru organizācijām, valsts pārvaldes iestādēm un indivīdiem.</p> <p>Īstenot starptautisku sadarbību un piedalīties kopīgos projektos un pieredzes apmaiņā.</p> <p>Plānot un īstenot efektīvu arhitektūras un saistīto nozaru organizāciju sadarbību.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Valsts pārvaldes un vietējo pašvaldības iestāžu kompetence būvētās vides jomā.</p> <p>Arhitektūras nozares lokālie un globālie procesi.</p> <p>Ar būvētās vides veidošanu saistīto nozaru specifika.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Arhitekta ētikas un profesionālās rīcības principi un standarti.</p> <p>Efektīva komunikācija.</p>	Spēja veidot starpdisciplināru un starptautisku sadarbību starp dažādām iesaistītajām pusēm, pārstāvēt nozares intereses un organizēt koprades procesu.	7. LKI
4.27.	Veikt profesionālu arhitektūras darbu un dokumentu izvērtējumu.	<p>Piedalīties arhitektūras metu konkursu žūrijas darbā un projektu vērtēšanā.</p> <p>Veikt būvprojektu eksperfīzes un sagatavot atzinumus.</p> <p>Veikt citu personu izstrādātu arhitektūras darbu kritisku analīzi.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Arhitektūras nozares aktuālie procesi.</p> <p>Arhitektūras teorija un vēsture.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Ar nozari saistītais normatīvais regulējums.</p> <p>Arhitekta ētikas un profesionālās rīcības principi un standarti.</p> <p>Kritiskā domāšana.</p>	Spēja novērtēt arhitektūras darbu un dokumentāciju atbilstoši profesionālajiem kritērijiem un normatīvajam regulējumam, pamatojot savu vērtējumu.	7. LKI
4.28.	Veikt nozares pārraudzības un pārvaldības funkcijas valsts un pašvaldību iestādēs.	<p>Pārraudzīt augstas kvalitātes būv kultūras un arhitektoniskās kvalitātes principu īstenošanu.</p> <p>Plānot un izstrādāt vīziju teritorijas attīstības un kvalitatīvas arhitektoniski telpiskās vides veidošanai, piedalīties teritorijas plānošanas dokumentu projektu izstrādē</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Valsts pārvaldes iekārta.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Ar nozari saistītais normatīvais regulējums.</p> <p>Būvniecības informācijas sistēma un citas saistītās datu bāzes.</p>	Spēja veikt nozares pārraudzības un pārvaldības funkcijas valsts un pašvaldības iestādēs.	7. LKI

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
		<p>Vadīt apbūvētās vides politikas iniciatīvas īstenošanu.</p> <p>Sniegt konsultācijas par teritorijas attīstības un arhitektoniskās kvalitātes jautājumiem.</p> <p>Piedalīties būvniecības ieceru publiskā apspriešanā, sagatavot pārskatu un lēmuma projektu par publiskās apspriešanas rezultātiem.</p> <p>Izvērtēt arhitektūras un attīstības plānošanas projektu atbilstību normatīvajam regulējumam</p> <p>Izstrādāt normatīvos aktus par amata kompetencē esošajiem jautājumiem.</p> <p>Sniegt konsultācijas par attīstības iecerēm.</p> <p>Strādāt ar Būvniecības informācijas sistēmu un citām saistītajām datu bāzēm.</p>	<p>Arhitekta ētikas un profesionālās rīcības principi un standarti.</p> <p>Kritiskā domāšana.</p> <p>Komunikācijas prasmes un kultūra.</p> <p>Stresa pārvaldība.</p>	

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Ievērot civilās un vides aizsardzības prasības	<p>Analizēt ar nozari saistītos standartus, dokumentāciju, terminoloģiju darba tiesību, darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības jautājumos.</p> <p>Ievērot darba tiesisko attiecību normas.</p> <p>Ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības.</p> <p>Ievērot civilās un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.</p> <p>Ievērot ugunsdrošības un elektrodrošības normatīvo aktu prasības.</p> <p>Organizēt darba vietu un darba vidi atbilstoši darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Identificēt iespējamos riskus, veicot profesionālos darba pienākumus.</p> <p>Izmantot videi draudzīgas darba metodes, nodrošinot efektīvu atkritumu šķirošanu un utilizēšanu.</p> <p>Rīkoties atbilstoši “zaļās domāšanas” un ilgtspējīgas attīstības principiem.</p> <p>Rīkoties uzņēmuma un valsts mēroga ārkārtas situācijā atbilstoši noteiktajiem civilās aizsardzības plāniem.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Drošas darba metodes. Nodarbināto instruēšanas metodes. Risku identificēšana, to novēršanas paņēmieni. Rīcība ārkārtas situācijā. Ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa normatīvais regulējums. Latvijas ilgtspējības attīstības stratēģija. Zaļā publiskā iepirkuma vadlīnijas Eiropas zaļais kurss Davosas deklarācija</p>	Spēja veikt profesionālos darba pienākumus, ievērojot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu prasības darba aizsardzības, vides aizsardzības un civilās aizsardzības jautājumos, pieņemt lēmumus par rīcību ārkārtas situācijās.	7. LKI

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.2.	Sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās, t.sk. lietot profesionālo terminoloģiju	<p>Sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās mutiski un rakstiski dažādās profesionālās situācijās un vidēs.</p> <p>Veidot saistītu un strukturētu runu valsts valodā, atbilstoši lietojot daudzveidīgus teksta struktūrelementus, dažādus savienotājevārdus un citus saskaņošanas līdzekļus.</p> <p>Prezentēt jautājumus profesionālajā vidē un sabiedrībai kopumā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas. Verbālās mijiedarbības veidi. Valodas stili un intonācijas iezīmes. Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Svešvaloda. Starpkultūru mijiedarbība. Profesionālā terminoloģija būvniecības nozarē. Saziņas stratēģijas (metakognitīvais princips). Publiskās runas principi.</p>	<p>Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās skaidri un loģiski strukturējot runu, prezentējot jautājumus profesionālajā vidē un sabiedrībā kopumā.</p> <p align="right">7. LKI</p>	
5.3.	Pielietot matemātisko un tehnoloģisko domāšanu	<p>Veidot sakarības.</p> <p>Modelēt plānotā uzdevuma risinājuma gaitu.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Lineārās algebras, vektoru algebras un analītiskās ģeometrijas metodes aprēķinu veikšanā. Matemātiskās analīzes metodes. Tehniskā grafika.</p>	<p>Spēja piemērot matemātisko un tehnoloģisko domāšanu, modelējot darba situācijas un plānojot darba uzdevuma izpildi.</p> <p align="right">6. LKI</p>	
5.4.	Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas	<p>Pielāgot savu meklēšanas stratēģiju, lai atrastu vispiemērotākos datus, informāciju un saturu digitālā vidē.</p> <p>Izvēlēties vispiemērotākos digitālos rīkus un tehnoloģijas datu, resursu un zināšanu radīšanā sadarbībā ar citiem.</p> <p>Izvērtēt vispiemērotākos veidus, kā pārveidot, atjaunot, uzlabot un precizēt specifiskas satura un informācijas daļas, lai radītu jaunu un oriģinālu saturu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas tehnoloģiju iespējas un potenciālie riski. Personas datu aizsardzība.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Elektroniskās informācijas drošība. Informācijas tehnoloģijas datu apstrādei, analīzei un vadībai. Sadarbības pamatprincipi digitālajā vidē. Datu drošība. Datoru drošības programmas.</p>	<p>Spēja izvērtēt vispiemērotākās tīmekļa vietnes, lietotnes, digitālās datu bāzes, lai nepieciešamos avotus, tīmekļa vietnes, lietotnes, digitālās datu bāzes, kas pielāgotas profesionālo pienākumu veikšanai, atšķirt piemērotus no nepiemērotiem digitālajiem resursiem, uznirstošo informāciju vai surogātpastus, darbojoties digitālajā vidē.</p> <p align="right">7. LKI</p>	

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		Izvēlēties visatbilstošākos noteikumus, kas jāievēro attiecībā uz pavairošanas tiesībām un licencēm saistībā ar digitālajiem datiem, informāciju un saturu.	Valsts vienotās datorizētās informācijas sistēmas.		
		Izvēlēties vispiemērotākos drošības un aizsardzības pasākumus digitālajā vidē.			
5.5.	Organizēt uzņēmuma darbību	<p>Dibināt uzņēmumu.</p> <p>Plānot uzņēmuma darbību un finanses.</p> <p>Izvēlēties un vadīt uzņēmuma personālu.</p> <p>Sagatavot līgumus un citus ar uzņēmuma darbību saistītos juridiskos dokumentus.</p> <p>Organizēt lietvedības procesus uzņēmumā.</p> <p>Veikt lietišķo saraksti.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Grāmatvedības organizācija uzņēmumā. Nodokļu un nodevu sistēma Latvijā.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Uzņēmējdarbības vadība. Personāla vadība. Lietvedības procesi uzņēmumā. Dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas un arhivēšanas prasības. Lietišķā sarakste. Mārketinga pamati.</p>	Spēja organizēt uzņēmuma racionālu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai.	6. LKI
5.6.	Veikt zinātniskos pētījumus nozarē.	<p>Definēt problēmu, mērķi un uzdevumus.</p> <p>Apzināt līdzšinējo izpētes līmeni.</p> <p>Izvēlēties pētījuma metodes un veikt avotu atlasī.</p> <p>Strukturēt pētījuma saturu.</p> <p>Iegūt un analizēt pētījumam nepieciešamo datus.</p> <p>Formulēt pētījuma secinājumus.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Zinātniski pētniecisko darbu izstrādes metodoloģija. Izpētes metodes. Argumentācijas prasmes. Zinātniskās pētniecības projekta izmaksu veidošanas principi. Datu ieguves un apstrādes metodes. Kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes. Zinātnisko publikāciju izstrādes standarti. Digitālie prezentāciju veidošanas rīki.</p>	Spēja izstrādāt nozarē aktuālu fundamentālo vai praksē izmantojamo lietišķo pētījumu.	7. LKI

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
		<p>Prezentēt un aizstāvēt pētniecisko darbu.</p> <p>Recenzēt pētījumus.</p> <p>Izstrādāt pētījuma finansējuma piesaistei nepieciešamos dokumentus.</p>	<p>Publiskā runa.</p> <p>Pētniecības metodes.</p> <p>Datu un informācijas strukturēšana un sistematizēšana.</p> <p>Datu apstrādes programmatūra.</p>		
5.7.	Attīstīt inovācijas profesionālās darbības jomā.	<p>Veikt izpēti un datu apkopošanu.</p> <p>Definēt problēmu.</p> <p>Izstrādāt inovācijas teorētisko pamatojumu.</p> <p>Izstrādāt inovācijas praktiskās realizācijas projektu.</p> <p>Veikt prototipēšanu un testēšanu.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Ideju vēsture.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Konceptuālā arhitektūra.</p> <p>Materiālzinātne.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Mūsdienīgas prakses un pētniecības sinerģija.</p> <p>Analogās un digitālās mākslinieciskās attēlošanas metodes un tehnikas.</p> <p>Dizaina domāšanas rīki un metodes.</p> <p>Datu ieguves un apstrādes metodes.</p> <p>Digitālie rīki inovāciju attīstībai.</p>	Spēja īstenot mūsdienīgu prakses un pētniecības sinerģiju, izstrādājot praksē pielietojamas inovācijas.	7. LKI
				Spēja integrēt inovācijas praktiskajā projektēšanā.	7. LKI
5.8.	Izstrādāt pārskatus, publikācijas, kritiku un prezentācijas par profesionālās jomas jautājumiem.	<p>Fomulēt pārskata, publikācijas vai prezentācijas tēmu.</p> <p>Veikt pārskatam, publikācijai vai prezentācijai nepieciešamo izpēti.</p> <p>Sagatavot pārskatu, publikāciju vai prezentāciju.</p> <p>Veidot vietējā un starptautiska līmeņa publikācijas.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Efektīvas saziņas paņēmieni.</p> <p>Komunikācija (tai skaitā starpkultūru) sabiedrībā (tai skaitā) multikulturālajā.</p> <p>Argumentācijas paņēmieni.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Izpētes metodes.</p> <p>Datu ieguves un apstrādes metodes.</p> <p>Pārskatu un publikāciju (tai skaita starptautisko) izstrādes un noformējuma prasības.</p>	Spēja izstrādāt pārskatus, publikācijas, kritiku un prezentācijas par profesionālās jomas jautājumiem.	7. LKI

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)			
		Apkopot atsauksmes.	Digitālie prezentāciju veidošanas rīki. Infografiku veidošana.				
		Veidot infografikas.					
5.9.	Piedalīties izglītības procesu veidošanā un īstenošanā.	Piedalīties izglītības programmu izstrādē un attīstībā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Izglītības sistēma Latvijā. Izglītības procesa normatīvais regulējums. <u>Lietošanas līmenī:</u> Izglītības programmu izstrādes metodika. Mācību metožu, organizācijas formu un līdzekļu izvēle.	Spēja piedalīties izglītības procesu veidošanā un īstenošanā.	7. LKI		
		Piedalīties apmācības metodikas izstrādē.					
		Piedalīties profesionālo studiju kursu izstrādē.					
		Iesaistīties citos izglītības procesos.					
5.10.	Īstenot mūžizglītību un profesionālo pilnveidošanos.	Veikt profesionālo pašnovērtējumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Personīgo un profesionālo prasmju pašnovērtējums. Profesionālās izaugsmes plāna izstrāde. Karjeras plānošana.	Spēja novērtēt profesionālo prasmju un zināšanu līmeni un īstenot profesionālo pilnveidošanos.	7. LKI		
		Plānot profesionālo pilnveidi.					

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Profesijas standarta iesniedzējs: Latvijas Arhitektu savienība (LAS)</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <p>Elīna Rožulapa, sertificēta arhitekte, LAS Sertificēšanas centra vadītāja, arhitektu biroja SIA ER3 arhitekte;</p> <p>Ilma Valdmane, sertificēta arhitekte, Vides un reģionālās attīstības ministrijas Zemes pārvaldības un plānojumu uzraudzības nodaļas vecākā eksperte;</p> <p>Edgars Treimanis, sertificēts arhitekts, arhitektu biroja SIA Treimanis un sabiedrotie arhitekts;</p> <p>Aleksejs Birjukovs, sertificēts arhitekts, arhitektu biroja SIA Mark arhitekti arhitekts;</p> <p>Dina Suhanova, arhitekte, Latvijas Mākslas akadēmijas Laikmetīgās mākslas, dizaina un arhitektūras institūta pētniece;</p> <p>Aldis Lapiņš, sertificēts arhitekts, Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes prodekāns, arhitektu biroja SIA LDU arhitekts;</p> <p>Rūdolfs Dainis Šmits, sertificēts arhitekts, Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātes dekāns, arhitektu biroja SIA RDSA studio arhitekts</p>
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<p>Dace Jansone – Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktora vietniece augstākās izglītības jomā</p> <p>Inese Stūre - Izglītības un zinātnes ministrijas politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā eksperte</p> <p>Liene Adumāne-Vāvere - Kultūras ministrijas deleģētā pārstāve, Arhitektu biroja "Ruume arhitekte" arhitekte, Nacionālās arhitektūras padomes locekle</p> <p>Gusts Sproģis - Ekonomikas ministrijas Būvniecības politikas departamenta direktora vietnieks</p> <p>Elīna Rožulapa - Latvijas Arhitektu savienības pārstāve</p> <p>Edgars Bondars - Rektoru padomes deleģētais pārstāvis, Rīgas Tehniskās universitātes docents</p> <p>Jānis Dripe - Rektoru padomes deleģētais pārstāvis, Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA vadošais pētnieks</p> <p>Madara Gibze - Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā, pārstāve, LAAGA ARCHITECTS dibinātāja</p> <p>Gunita Ķiesnere - Būvniecības Industrijas Digitalizācijas asociācijas pārstāve Būvniecības nozares ekspertu padomē</p>
Profesijas standarta NEP atzinums	-
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	08.06.2022.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	-